

קִמְצָא וְבֵר קִמְצָא

הַסֵּפֹּר שֶׁחָרִיב אֶת יְרוּשָׁלַּיִם

מָה נִלְמַד הַיּוֹם?

בְּגִלַּל כַּעַס וְשִׁנְאָה,
נִחְרַב בַּיִת הַמִּקְדָּשׁ.

בַּר קִמְצָא הַלֵּךְ
לְהִלָּשִׁין לְקִיסָר.

אָדָם עָשָׂה סְעוּדָה
וַיִּגְרֹשׁ אֶת בַּר קִמְצָא.

מלון הגמרא שלנו

סעודתא = סעודה

שמעיה = משירת

בעל דבבא = שונא

בואו נלמד 3 מלים מראש!

אַקְמָצָא [בְּגִלָּל קְמָצָא] וְבַר קְמָצָא חָרוֹב [נִחְרָבָה] יְרוּשָׁלַיִם – דִּהְיוּ גַבְרָא [שְׂאוֹתוֹ אָדָם] דְּרַחֲמִיה [שְׂאוֹהֲבוֹ / יְדִידוֹ הָיָה] קְמָצָא, וּבַעַל דְּבַבִּיה [וְשׁוֹנְאוֹ הָיָה] בַּר קְמָצָא. עֶבֶד סְעוּדָתָא [עָשָׂה סְעוּדָה],

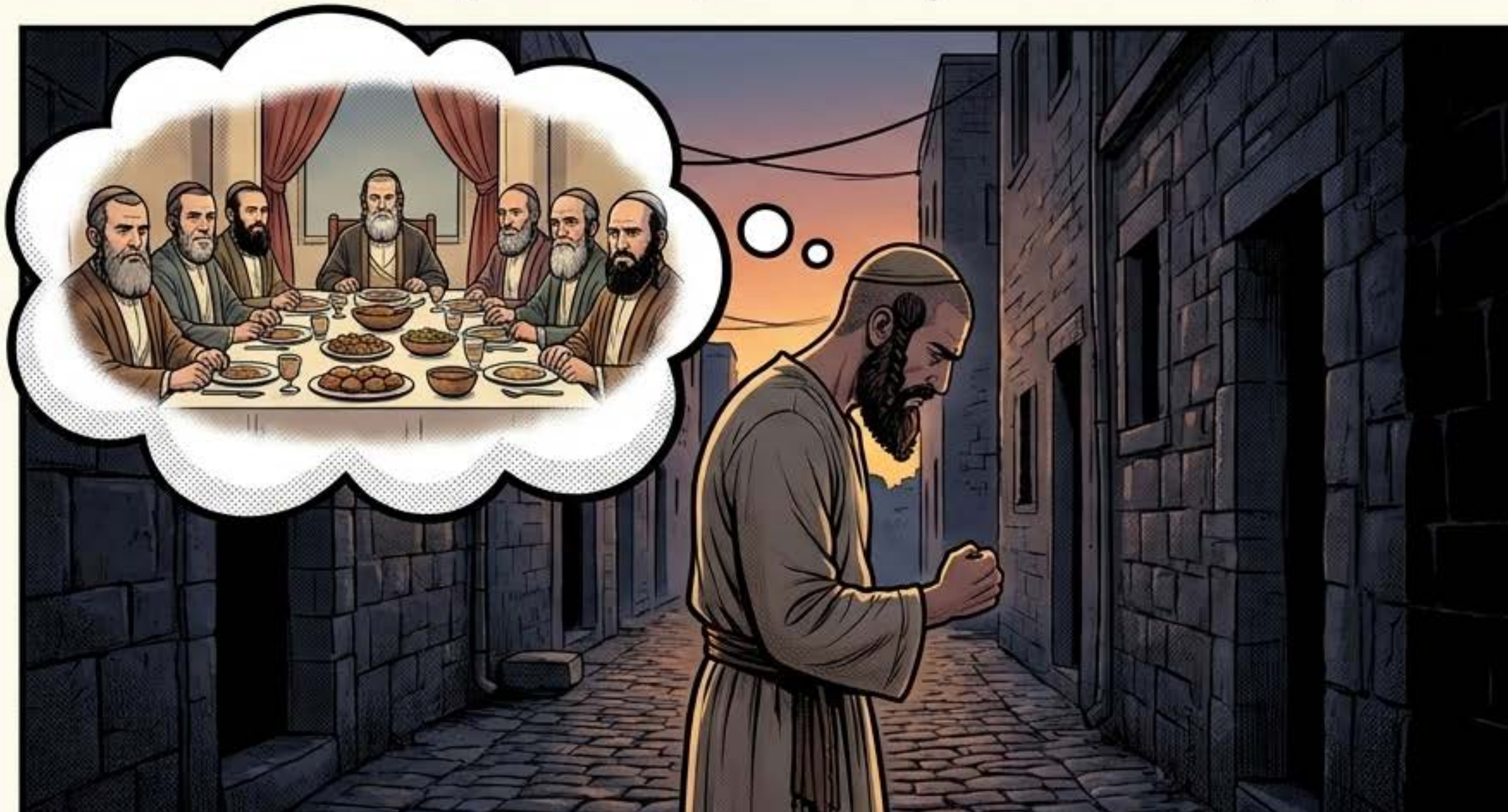
וּמַר לִיה לְשִׁמְעִיה [לְשִׁמְשׁ שְׁלוֹ]: זִיל אֵייתִי לִי [לָךְ הָבָא לִי] קְמָצָא. אֲזִל אֵייתִי לִיה [הָלַךְ וְהָבִיא לוֹ] בַּר קְמָצָא. אֲתָא [בָּא בַר קְמָצָא], אֲשַׁכְחִיה דִּהְוָה יְתִיב [מָצָא אוֹתוֹ בַּעַל הַסְּעוּדָה שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב].

אָמַר לִיה [בַּעַל הַסְּעוּדָה לְבַר קַמְצָא]: מִכְּדִי [הֶרִי / הֶלֵא] הָהוּא גִבָּרָא בְּעַל דְּבִבָּא דְהָהוּא גִבָּרָא הוּא [הֵנֶךְ שׁוֹנְאוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אִישׁ, כְּלוּמַר שְׁלִי], מַאי בְּעִית הָכָא? [מָה אַתָּה מְבַקֵּשׁ/רוֹצֶה כָּאן?] קוּם פּוֹק! [קוּם צֵא!]

אָמַר לִיה [בַּר קַמְצָא]: הוּאִיל וְאַתָּאִי [וּבְאַתִּי], שְׁבִקוּ [הִנֵּחַ לִי / עֲזוּב אוֹתִי] וְיִהְיִבְנָא לָךְ [וְאַתָּו לָךְ] דְּמִי מָה דְּאֶכִּילָנָא וְשְׁתִּינָא [דְּמִי מָה שְּׁאֵכֵל וְאַשְׁתָּה]. אָמַר לִיה: לֹא [לֹא]. אָמַר לִיה: יִהְיִבְנָא לָךְ דְּמִי פִלְגָא [חֲצִי] דְּסַעוּדָתִי! אָמַר לִיה: לֹא. אָמַר לִיה: יִהְיִבְנָא לָךְ דְּמִי כּוּלָּה סְעוּדָתִי! אָמַר לִיה: לֹא.

נְקִיטָה בַּיָּדִים וְאוֹקְמִיה וְאַפְקִיָּה [אַחַז בּוֹ בְּיָדוֹ, וְהַקִּימוֹ, וְהוֹצִיאוֹ].

אָמַר [בַּר קִמְצָא בְּלִבּוֹ]: הוֹאִיל וְהוּוּ יִתְבִּי רַבָּנִן [וְהָיוּ יוֹשְׁבִים חֲכָמִים] וְלֹא מָחוּ בֵּיה [וְלֹא מָחוּ בּוֹ/הַשְׁתִּיקוּ וְזוֹתוּ], שָׁמַע מִיָּנָה [לְמַד מִפֶּאֱוֹ] קָא נִיחָא לָהּ [שְׁנוּחַ לָהֶם/הַדָּבָר מְקַבֵּל עֲלֵיהֶם], אֵיזִיל אֵיכּוֹל בָּהּ קוֹרְצָא בִּי מִלְכָּא [אֵלֶּךְ וְאַלְשִׁין עֲלֵיהֶם בְּבֵית הַמֶּלֶךְ/הַקִּיסָר].

אֲזַל [הַלֹּךְ] אָמַר לִיָּה לְקִיסָר: מָרְדּוּ בָּרַיְהוּדָאִי [הַיְּהוּדִים]! אָמַר לִיָּה: מִי יֵימַר [מִי יֹאמַר/יֹכִיחַ]? אָמַר לִיָּה:
שִׂדֵּר לְהוּ קוֹרְבָנָא [שְׁלַח לָהֶם קָרְבָּן], חֲזִית אִי מִקְרָבִיו לִיָּה [וְתִרְאֶה אִם יִקְרִיבוּ אוֹתוֹ].

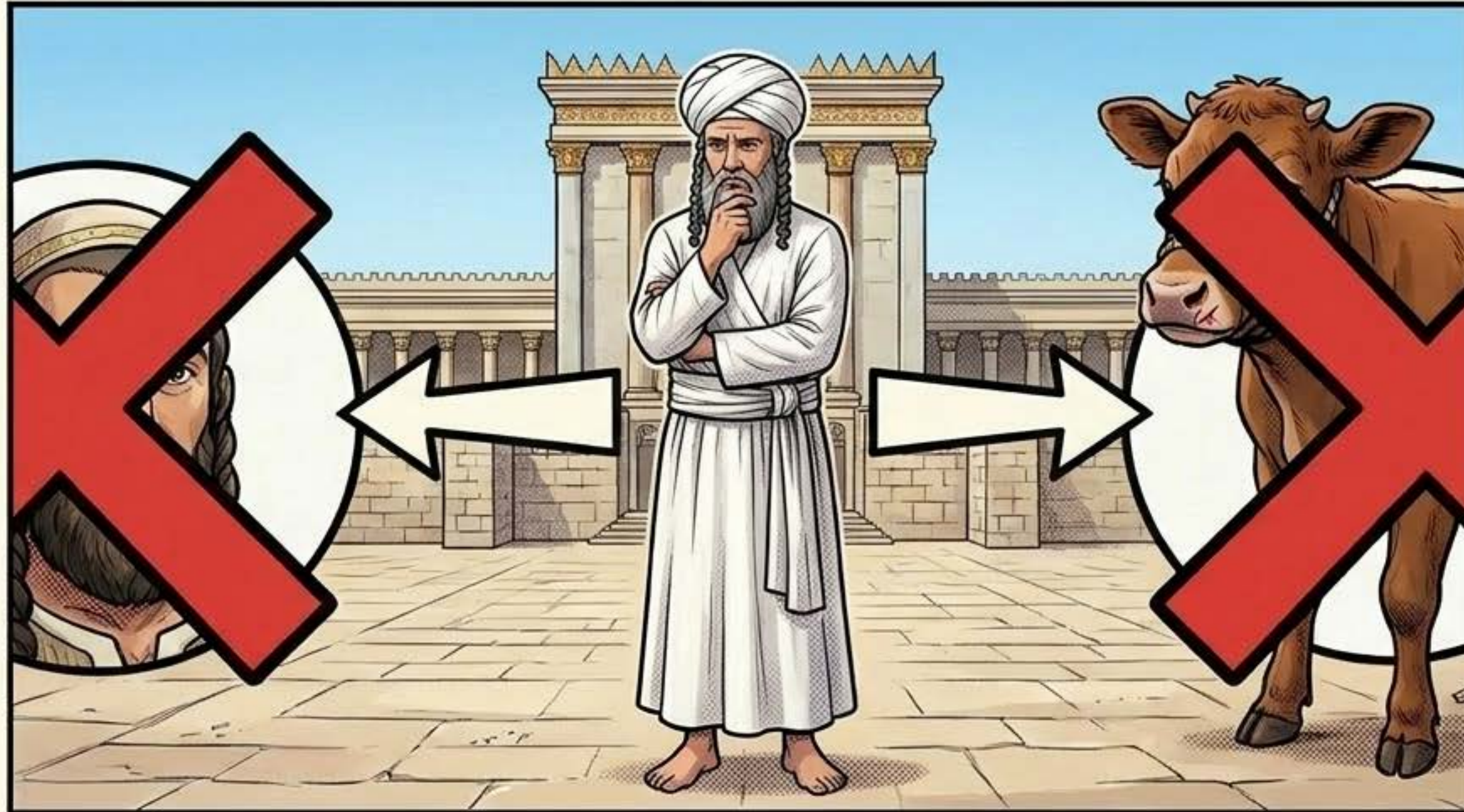
וְאֵל שִׂדֵּר בִּידֵיָּה [הַלֹּךְ וְשְׁלַח בְּיָדוֹ שֶׁל בַּר קַמְצָא] עֲגָלָא תִלְתָּא [עֶגֶל מְשֻׁלָּשׁ, כְּלוּמַר מְשֻׁבָּח וּמְבֹחָר].

**בְּהֵדִי דִקְאָתִי [תוֹךְ כְּדִי שֶׁהוּא בָּא בַּדֶּרֶךְ] שָׂדָא בִּיה מוּמָא [הֵטִיל בּוֹ מוּם] בְּנִיב שְׂפָתַיִם
[פְּצִיעָה קְלָה בַּשָּׁפָה], וְאָמְרִי לָהּ [וַיֵּשׁ אֹמְרִים] בְּדוּקִיו שְׂבָעִין [קְרוֹם דֶּק בָּעִין] –**

**יֹוֹבְתָא דְלִדְיוֹ הָיָה מוּמָא [מָקוֹם שֶׁלְדִידָנוּ, לְפִי הַהֶלְכָה, נֶחֱשֵׁב מוּם לְקֶרְבָּן], וּלְדִידָהּ לָאוּ
מוּמָא הוּא [וּלְדִידָם, לְפִי חֻקֵּי הָרוּמָאִים, אֵינוֹ מוּם].**

סבור רבנו לקרוביה [חשבו/רצו חכמים להקריב אותו] משום שלום מלכות [בדי לשמר על יחסים תקינים ולמנע מלחמה]. אמר להו רבי זכריה בן אבקולס: יאמרו בעלי מומין קריבין לגבי מזבח! [אם נקריב, אנשים יחשבו שמתר להקריב בעלי מום].

ור למיקטליה [חשבו להרג אותו, את בר קמצא] דלא ליזיל ולימא [בדי שלא ילך ויספר לקיסר שסרבנו]. אמר להו רבי זכריה: יאמרו מטיל מום בקדשים יהרג! [יחשבו שהעונש על הטלת מום בקרבן הוא מות, וזו טעות הלכתית].

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: עֲנוּתָנִיתוֹ [עֲנוּתָנִיתוֹ - כָּאן בְּמָבֹן שֶׁל הַקִּפְדָּת יֵתֵר עַל הַפְּרָטִים וְחִסָּר הַכֶּרֶעַה] שֶׁל רַבִּי זְכַרְיָה בֶּן אֲבָקוּלָס,
הַחֲרִיבָה אֶת בֵּיתָנוּ, וְשָׂרְפָה אֶת הַיְכָלָנוּ, וְהִגְלָתָנוּ מֵאֶרְצָנוּ

שֶׁדָּר עַל־וַיִּיהוּ [שָׁלַח עֲלֵיהֶם הַקִּיסָר צָבָא] לְגִירוֹ קִיסָר.

נְשֵׂאֵלֶת הַבְּנָה אֶחָת!

מִי הֵבִיא אֶת בֶּר קִמְצָא לַסְּעוּדָה?

(א) הַקִּיסָר.

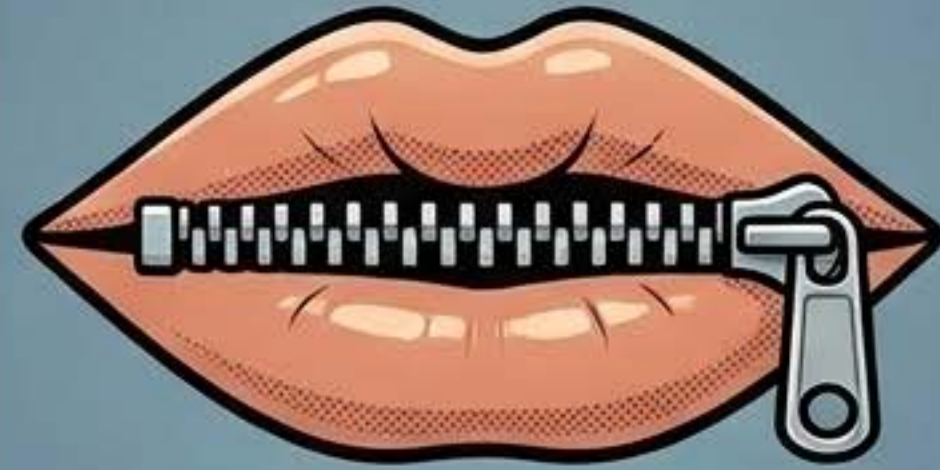
(ב) הַמְּשִׁירַת בְּטָעוֹת.

סכומ - 3 דברים לזכור:

3. מוים בקורבן.

2. שתיקת החכמים.

1. פעם בפסעודה.

מְשִׁמָּה עֲבוּרָה!

סִפֵּר הָעָרֶב בְּנִשְׁלָחַן
שִׁבְתָּ ב-2 מְשִׁפְטִים:

לָמָּה בֵּר קִמְצָא
כָּעֵס כָּל כָּךְ?

הַמָּסָר שֶׁלָנוּ

שְׁנֵאת חֵינָם וְעִקְשָׁנוֹת הַחֲרִיבוּ אֶת יְרוּשָׁלַּיִם.
אֶהֱבֵת יִשְׂרָאֵל וְתוֹר - יִבְנוּ אוֹתָהּ שׁוּב!

